

	Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana Tel: 01 544 54 80 e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si	NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE Izpiranje sečnega mehurja pri pacientu/pacientki z vstavljenim stalnim urinskim katetrom	Št. dokumenta/koda:	UČE NP 03.12
			Stran od strani:	1/5
			Velja od:	7.4.2025
			Uporaba najmanj do:	7.4.2030
			Izdaja:	Verzija 1

1. Namen in cilji aktivnosti

Izpiranje sečnega mehurja (po aseptični metodi dela) pri pacientu/pacientki s stalnim urinskim katetrom (SUK) izvedemo samostojno z namenom očistiti sečni mehur in s tem preprečiti možnost okužbe sečil.

Ključne besede: urin, izpiranje, okužbe, sečila, urinski kateter

2. Aktivnost ZBN lahko izvede (skladno s kompetencami)

IZBN		Omejitve, pripombe
bolničar-negovalec	NE	
tehnik zdravstvene nege	NE	
Tehnik zdravstvene nege, 38. člen ZZDej-K	DA	Licenca za strokovno področje
diplomirana medicinska sestra	DA	
diplomirana babica	DA	
študent zdravstvene nege	DA	Pod nadzorom
študent babiške nege	DA	Pod nadzorom

Predviden čas za izvedbo aktivnosti	15–20 minut
--	--------------------

Število oseb za izvedbo aktivnosti	en (1)
Skrbnik NP	 Sekcija MS in ZT v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti

3. Kratice uporabljene v protokolu

MS	Medicinska sestra	NP	Nacionalni protokol
ZT	Zdravstvenih tehnikov	VOM	Večkratno odporni mikrobi
ZZDej-K	Zakon o zdravstveni dejavnosti	SUK	Stalni urinski kateter
IZBN	Izvajalec zdravstvene / babiške nege	ZBN	Zdravstvena/babiška nega

4. Potrebni pripomočki

Na voziček za kateterizacijo pripravimo: - sterilne zloženke (4 kom), - sterilen alkoholni antiseptik po standardu ustanove, - sterilno 0,9% fiziološko raztopino, - sterilno 50 ml brizgalko, - sterilni urinski kateter za enkratno uporabo – kratki, - zaščitne rokavice, - sterilne rokavice, - sterilno urinsko vrečko po standardu ustanove (dnevno - kratko in nočno z daljšo pretočno cevko),	- po potrebi nove trakove za fiksacijo kratke urinske vrečke, - razkužilo za roke, - dve ledvički, - zaščitno podlogo za enkratno uporabo, - po potrebi sterilno podlogo, - koš za ločevanje odpadkov, - v primeru kolonizacije pacienta z večratno odpornimi mikrobi si pripravimo še zaščitni plašč in zaščitno masko.
---	--

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester,
babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana
Tel: 01 544 54 80
e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si

NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

Izpiranje sečnega mehurja pri pacientu/pacientki z vstavljenim stalnim urinskim katetrom

Št. dokumenta/koda:	UČE NP 03.12
Stran od strani:	2/5
Velja od:	7.4.2025
Uporaba najmanj do:	7.4.2030
Izdaja:	Verzija 1

5. Potek/izvedba aktivnosti zdravstvene nege

		Opombe
1	Pripravimo prostor, kjer pacientu/pacientki lahko zagotovimo zasebnost.	Poseg lahko izvajamo v ambulanti ali bolniški sobi, prostor mora biti brez prepiha.
2	Preverimo identifikacijo pacienta/pacientke in naročilo zdravnika v dokumentaciji.	Preprečimo zamenjavo pacienta/pacientke.
3	Pacientu razložimo postopek in namen ter ga prosimo za sodelovanje.	Pridobimo ustno soglasje.
4	Razkužimo si roke.	Preprečimo okužbe, povezane z zdravstvom.
5	Pacient/pacientka naj se, v kolikor zmore, namesti sam/a, sicer mu/ji pomagamo: leži naj na hrbtu, pacientka pokrči noge in jih nekoliko obrne navzven, pacient lahko leži tudi na boku.	Zagotovimo si dostop do stičišča urinskega katetra z urinsko vrečko.
6	Razkužimo si roke, po potrebi oblečemo zaščitni predpasnik in masko ter zaščitne rokavice. Pod stičišče urinskega katetra z urinsko vrečko namestimo zaščito, na zaščito položimo ledvički (eno ledvičko namestimo pod SUK, drugo pa pacientki med pokrčeni nogi, pacientu pa ob bok).	Zaščitimo sebe in površino. Pri kolonizaciji ali okužbi pacienta/pacientke z večkratno odpornimi mikroorganizmi (VOM) si oblečemo zaščitna oblačila.
7	Slečemo zaščitne rokavice in si razkužimo roke.	Preprečimo okužbe, povezane z zdravstvom.
8	Previdno odpremo sterilne zloženke, sterilni urinski kateter za enkratno uporabo, sterilno brizgalko in sterilno urinsko vrečko, pustimo jih na ovojnicini. Če imamo sterilno podlogo, pa vse te pripomočke odložimo na sterilno podlogo. Odpremo tudi sterilni alkoholni antiseptik in z njim prelijemo zloženke.	
9	Razkužimo si roke in oblečemo sterilne rokavice.	Preprečimo okužbe, povezane z zdravstvom.
10	Na sterilno brizgalko namestimo sterilni urinski kateter za enkratno uporabo in aspiriramo sterilno fiziološko raztopino, brizgalko odložimo nazaj na ovojnicino oz. na sterilno podlogo.	
11	Z levo roko primemo urinski kateter ob stičišču z urinsko vrečko. Z desno roko z zloženci, prelitimi s sterilnim alkoholnim antiseptikom, obrišemo stičišče trikrat, zadnji, četrti zloženec obdržimo kot podlago pod stičiščem.	Preprečimo okužbe, povezane z zdravstvom.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester,
babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana
Tel: 01 544 54 80
e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si

NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

Izpiranje sečnega mehurja pri pacientu/pacientki z vstavljenim stalnim urinskim katetrom

Št. dokumenta/koda:	UČE NP 03.12
Stran od strani:	3/5
Velja od:	7.4.2025
Uporaba najmanj do:	7.4.2030
Izdaja:	Verzija 1

12	Dekonektiramo urinski kateter in urinsko vrečko. Z roko, v kateri imamo zloženec, držimo konec katetra nad ledvičko, da urin lahko izteka vanjo, konec urinske vrečke odložimo v drugo ledvičko (za odpadni material).	
13	Vzamemo brizgalko, jo spojimo z urinskim katetrom in počasi vbrizgamo fiziološko raztopino v bolusu 30 ml, nato brizgalko dekonektiramo in pustimo, da tekočina izteka v ledvičko. Pri tem ves čas držimo konec SUK, da se ne dotika ledvičke. Postopek vbrizgavanja fiziološke raztopine lahko večkrat ponovimo (odvisno od izgleda urina).	
14	Prazno brizgalko odložimo v ledvičko za odpadni material, vzamemo novo sterilno urinsko vrečko in jo spojimo s SUK.	
15	Odstranimo rokavice in si razkužimo roke.	Preprečimo okužbe, povezane z zdravstvom.
16	Sterilno urinsko vrečko spojimo z zbiralno urinsko vrečko z dolgo cevko in vrečki namestimo tako, da krajša sterilna urinska vrečka ostane na ležišču, urinsko vrečko z daljšo cevko pa namestimo na rob ležišča, pod nivo pacienta. Preverimo, ali je zagotovljena pretočnost urina in da je stišček na vrečki z daljšo cevko zaprt.	
17	Če pacient vstane iz postelje, urinsko vrečko z daljšo cevko namestimo takrat, ko gre pacient v posteljo, krajšo sterilno vrečko pa namestimo s trakovi na pacientovo/pacientkino nogo.	Pacientu omogočimo lažje gibanje.
18	Pospravimo uporabljeni material.	Odpadke ločimo glede na vrsto odpadka ter morebitno kolonizacijo / okužbo.
19	Razkužimo si roke.	Preprečimo okužbe, povezane z zdravstvom.
20	Uredimo pacienta/pacientko.	
21	Poseg in opažanja dokumentiramo v zdravstveno negovalno dokumentacijo pacienta.	Zagotovimo kontinuiteto in prenos informacij med člani tima.

 Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana Tel: 01 544 54 80 e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si	NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE		Št. dokumenta/koda:	UČE NP 03.12
	Izpiranje sečnega mehurja pri pacientu/pacientki z vstavljenim stalnim urinskim katetrom		Stran od strani:	4/5
			Velja od:	7.4.2025
			Uporaba najmanj do:	7.4.2030
			Izdaja:	Verzija 1

6. Opombe, omejitve protokola

- * Pri izpiranju sečnega mehurja zamenjamo sterilno urinsko vrečko le enkrat na dan, tudi če postopek ponavljamo večkrat. Ob tem cevko urinske vrečke držimo v nevodilni roki in pazimo, da je ne onesterilimo.
- * Plastenke s preostankom fiziološke raztopine zapremo, označimo z imenom in priimkom pacienta, z datumom in uro odprtja, da lahko v primeru potrebe to fiziološko raztopino ponovno uporabimo. Odprta fiziološka raztopina je uporabna 24 ur.
- * Po potrebi lahko izvajamo tudi izpiranje sečnega mehurja z dodatkom zdravil po naročilu zdravnika.
- * Po isti metodi lahko prebrizgamo SUK, če gre za sum na zamašitev ali če so v njem vidne usedline.

7. Temeljna literatura

- Assadi, F. (2018). Strategies for Preventing Catheter-associated Urinary Tract Infections. *International Journal of Preventive Medicine*, 9, 50-53. doi: 10.4103/ijpvm.IJPVM_299_17.
- Clarebrough, E., McGrath, S., Christidis, D., & Lawretschuk, N. (2018). CATCH-22: a manual bladder washout protocol to improve care for clot retention. *World Journal of Urology*, 36(12), 2043–2050. doi: 10.1007/s00345-018-2346-z.
- Leon, J., Arias-Corredora, N., Fernández-González, A.B., Díaz-Mariño, P., AriasSanmiguel, R., González-Losada, M., Iglesias-Seoane, A., & González-Varela, M. (2018). Management of Hematuria All You Always Wanted to Know. *The International Annals of Medicine*, 2(3). doi: 10.24087/IAM.2018.2.3.429.
- Hospice of Cincinnati, & Hospice of Hamilton. (2019). Flushing Urinary Catheters: Patient/Caregiver Training: Flushing Urinary Catheters. <https://hospiceofcincinnati.org/wp-content/uploads/Flushing-Urinary-Catheters-Training-Sheet.pdf>
- Kobatake, K., Inoue, S., Takemoto, K., Fukushima, T., Sekino, Y., Ikeda, K., Goto, K., Hayashi, T., Teishima, J., & Hikata, N. (2022). Evaluation of urinary catheters for effective manual bladder washout. *Scientific Report*, 12(1), 14359. doi: 10.1038/s41598-022-18778-5.
- National Health Service. (2019). Standard Operating Procedure (SOP). <https://www.nbt.nhs.uk/sites/default/files/Bladder%20washout%20SOP.pdf>
- Pannek, J., Everaert, K., Möhr, S., Vance, W., Van der Aa, F., & Kesselring, J. (2020). Tolerability and safety of urotainer® polihexanide 0.02% in catheterized patients: a prospective cohort study. *BMC Urology*, 20(1), 92. doi: 10.1186/s12894-020-00650-1.
- Xu, M., Jin, L., Shan, Y., Zhu, J., & Xue, B., (2020). A simple and effective method for bladder blood clot evacuation using hydrogen peroxide. *The Journal of international medicine research*, 48(5), 300060520924546. doi: 10.1177/0300060520924546.

 Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana Tel: 01 544 54 80 e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si	NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE		Št. dokumenta/koda:	UČE NP 03.12
	Izpiranje sečnega mehurja pri pacientu/pacientki z vstavljenim stalnim urinskim katetrom		Stran od strani:	5/5
			Velja od:	7.4.2025
			Uporaba najmanj do:	7.4.2030
			Izdaja:	Verzija 1

8. Podrobnejša in dodatna navodila - povezava z drugimi dokumenti (priloge k NP)

Številka priloge	Naziv dokumenta

9. Pregled zadnjih sprememb v dokumentu

Zap. št.	Sprememba v točki:	OPIS SPREMEMBE

10. Potrditev dokumenta

	organ	Številka sklepa	datum	Odgovorna oseba
I. SKLEP O USTREZNOSTI NP	Delovna skupina za nacionalne protokole Zbornice- Zveze	35/2025	26. 3. 2025	Klavdija Ursini
II. SKLEP O USTREZNOSTI NP	Upravni odbor Zbornice - Zveza	5/1/2025	7. 4. 2025	Anita Prelec

	FUNKCIJA/ ORGAN	IME IN PRIIMEK
PRIPRAVIL:	Strokovnjaki Strokovne sekcije MS in ZT	Irena Zupančič, Klavdija Lah
PREGLEDALI:	Strokovne službe Zbornice – Zveze / PVK	Draga Štromajer
ODOBRIL:	Predsednica Zbornice – Zveze	Anita Prelec
SKRBNIK DOKUMENTA:	Predsednik/ca Strokovna sekcija MS in ZT	Maja Vrabič